

לשכת הרבנות מודיעין

THE CHIEF RABBINATE OF MODIIN

פרשת צו – וחג הפסח

בליל הסדר מצינים אנו את הפסוק ביחזקאל ט"ז "ואעבור עליך ואראך" ובאוצר המדרשים (עמוד תפו) שפסוק זה נאמר אלא על כנסת ישראל שהיא שמחה בהקב"ה כמו שנאמר שוש אשיש בה' תגל נפשי באלהי (ישעיה ס"א) והקב"ה ג"כ שמח בה שנאמר וגלתי בירושלם וששתי בעמי (ישעיהו/ ס"ה).

ושואל המדרש שאלה גדולה ונוקבת - וכי מאחר שישראל חביבים כ"כ למה מסרם ביד אויב, א"ר חנינא לפי שכל מדותיו של הקב"ה מדה כנגד מדה, בתחלה קודם שירדו למצרים היו בני האמהות מבזין בני השפחות ולא נהגו בהם מנהג אחוה והיה הדבר קשה מאד בעיני הקב"ה והיתה רוח הקודש צוחת ואומרת כלך יפה רעיתי, אמר הקב"ה היאך אעשה להם שיקבלו בני השפחות, אורידם למצרים ויהיו כולם עבדים ובשעה שאגאלם אתן להם מצות פסח שיעסקו בה הם ובניהם ובני בניהם ויאמרו כולם עבדים היינו לפרעה, נמצאו כולם שוים, וכל כך למה, להודיע גדולתו ושבחו של הקב"ה לכל באי עולם וידעו לעשות שלום בין בריותיו, לכך נקרא שמו שלום, שנאמר ויקרא לו אלהים שלום (שופטים ו' כ"ד). עכ"ל.

דברי המדרש יורדים עד התהום שאומנם גזירת השיעבוד היתה מתוכננת מראש כפי שאמר הקב"ה לאברהם גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם 400 שנה וכו' אולם יכל להיות שיעבוד יותר קל בצורה יותר מכובדת ואנושית אולם השנאה בין האחים והבדלי מעמדות שנשמרו בכל צד בני השפחות בני האמהות (אף שהדבר לפי גודל מעמדם הרוחני) אולם בעוה"ר היו הבדי מעמדות חברתיות והדבר גרם לקטרוג גדול שהביא שיעבוד מתוך השפלה של עבדות קשה ומרה בצורה שלא ניכר שום הבדל בין ישראל לאחיו.

תיקון בענין עוון חמור זה של הפליה בין איש לאחיו מוצאים אנו בליל הסדר כאשר כל יהודי יושב בחיק כל אחיו וכנגד ארבעה בנים דברת תורה חכם, רשע, שאינו יודע לשאול, וכולם מכריזים יחד עבדים הינו לפרעה במצרים" ואין לאף אחד מאיתנו יחוס על חברו עליונות ומעמד גבוה מאחיו כי כולנו יצאנו ממצרים, ומתוך כבוד שרוחשים זה לזה נותנים לדור הבא הם הבנים להשריש פנימה יסוד חיוני של ערך האחוה וביטול השנאה וההתרברבות, וכולם נרתמים שכם אחד למשימה הנעלה של יציאה ממצרים-הם המיצרים והצרות-ע"י קיום מצות ליל הסדר.

בברכת חג כשר ושמח,
הרב אליהו אחרר
רב העיר מודיעין